

Waar de Lemckerts woonden, werkten en.....begraven werden.

Hoewel er binnen de historie van de laatste twee eeuwen best wel een paar Lemckerts zijn geweest die een over een reislustig karakter beschikten zoals Ernst Albrecht (1773-1849) en zijn zoon Lodewijk (1801->1830), hebben de meesten onder hen toch hun leven doorgebracht op of rond de plek waar zij geboren waren.

Onze verre voorvaders met de naam Lehmker zijn voor het grootste gedeelte van hun leven blijven hangen in Noord Saksen in Duitsland waar zij zich doorgaans concentreerden rond het plaatsje Ebstorf. De Nederlandse Lemckerts hebben zich lange tijd uitsluitend opgehouden rond Den Haag en Loosduinen. Die honkvastheid komt van pas op het moment dat je een schets over het leven van iemand uit je voorgeslacht wilt schrijven. In Den Haag kunnen we het stadsgebied zo inlopen waar de eerste Lemckerts hun kinderen grootgebracht hebben. Voor wat betreft twee generaties verder in Loosduinen zijn de plekken nog zo maar aan te wijzen waar zij woonden. Zelf wonen we binnen het gebied waar Hendrik Lemckert honderdzesentwintig jaar geleden per paard en wagen zijn klanten bediende.

Het marktgebied van onze winkel op het Abrikozenplein lag vroeger slechts enkele honderden meters vandaan van de plek op de (Oude) Haagweg waar onze grootvader Joh. Th. Lemckert (1857-1926) zijn kruidenierswinkel had. Onze eigen vader Henk (1899-1990) heeft driekwart van zijn leven doorgebracht binnen een straal van hooguit een vierkante kilometer. Het gedenkwaardige feit doet zich voor dat hij met onze moeder (inclusief opa, oma en tante Alie) begraven ligt op de plek die precies ligt tussen de twee locaties waar hij altijd altijd gewoond en gewerkt heeft. Als je op een kaart vanuit zijn ouderlijk huis (Haagweg 691) een lijn trekt in noordelijke richting en datzelfde doet vanaf het Abrikozenplein in oostelijke richting dan bevindt zich op het snijpunt van die twee lijnen het graf van de Lemckerts. Geen verkeerde plek om daar ooit je laatste rustplaats te vinden.

Daarvoor is onlangs nog een argument bijgekomen:

Nog niet zo lang geleden hebben we het stukje familiegeschiedenis ontrafeld wat aansluit op het leven van onze bet-overgrootmoeder Sara Willemina van den Bergh (1792-1873), de echtgenote van onze bet-overgrootvader Joh. Th. Lemckert die leefde van 1789 tot 1862. Haar vader Willem (1742-1812) en grootvader Ary (1695-1765) waren Loosduiners. Door die uitbreiding werd de geschiedenis van de Lemckerts ten aanzien van het dorp Loosduinen met anderhalve eeuw verlengd. De eerste Lemckert (de zojuist genoemde Joh. Th) arriveerde in Loosduinen in 1830.

De familie Van den Bergh kwam in 1691 naar Loosduinen in de persoon van Teunis van den Bergh. Deze had drie zonen. Ary (de tuinder), Jan (de kruidenier 1703-1774) en Cornelis (1698-?) die geboekstaafd staat als rentenier. Net als hun vader zijn ze ondernemend van aard en worden ze in de annalen dikwijls genoemd in onroerend-goedtransacties. Ary is vooral actief in het dorp Loosduinen waar hij o.m. eigenaar wordt van het agrarisch complex De Henneberg. Cornelis en Jan wonen op Eikenduinen waar ze ook grond bezitten. Dat laatste is interessant omdat het gebied van Eikenduinen grotendeels het gedeelte van Loosduinen besloeg dat later Halfweg zou heten en (iets meer noordwestelijk) de Vruchtenbuurt van Den Haag zou worden. Spittend in de geschiedenis van de familie Van den Bergh werd het nog interessanter toen we ontdekten dat de plek waar Johan Th. met Fennigje Plasman (1863-1940) woonde en winkelde was gebouwd op grond die ooit aan één van zijn voorvaders behoorde. Dat zat zo:

De eerder genoemde Cornelis van den Bergh kocht op 6 december 1752 *'een perceel weyland groot omtrent 4 mergen, gelegen in de Mient benoorden den straatweg naar Loosduinen bij en omtrent de gerunerde Capel van Eikenduinen onder de jurisdictie van 's Hage*. Dit stuk weiland had dus een oppervlakte van iets minder dan 4 hectare. Zoals gebruikelijk werd bij de aankoop aangegeven hoe

het met de belending van het stuk grond zat. Met andere woorden: Waaraan grensde of van welke eigenaren waren de naast en rond het stuk weiland gelegen stukken grond. Dat werd als volgt omschreven:

- *Het terrein ten oosten van het aangekochte stuk behoorde aan de erfgenamen van de Heeren Casembrood en Emans.* Dit betekende dat de naastgelegen strook grond op de hoek van de Laan van Eik en Duinen en de Straatweg (=de huidige Oude Haagweg) aan de genoemde mensen behoorde.
- *Het terrein ten noorden aan Leendert van der Burgh.* Deze laatste was de toenmalige eigenaar van de ruïne, de begraafplaats en omringende terreinen.
- *Aan het zuiden grensde het terrein aan de straatweg, (de Oude Haagweg)*
- *De westgrens werd gevormd door het het nieuwe gegraven water van den Constituant en Jan Leendertse (verkopers), waardoor de koper van het verkogte land aileen 't regt van in-, uit- en doorvaart zal hebben tot in de Loosduinse Vaart en verder of anders niet.* Hiermee wordt de nog steeds bestaande sloot bedoeld die bij de Bosbesstraat uitkomt op de Haagvaart .

De koopprijs bedroeg f 4.500

Het mag duidelijk zijn dat deze lap grond onmiskenbaar het gebiedje behelst dat thans ligt tussen de Laan van Eik en Duinen en de Bosbesstraat. Nu staat daar de lintbebouwing met de inmiddels onder monumentenzorg vallende rij huisjes waarvan opa's winkel met woonhuis een onderdeel vormde. Van die huisjes grenzen thans de achtertuinen aan de begraafplaats. Ten tijde van de transactie lag de grens van de begraafplaats meer noordelijk zodat er nog alle ruimte was voor agrarische activiteiten.

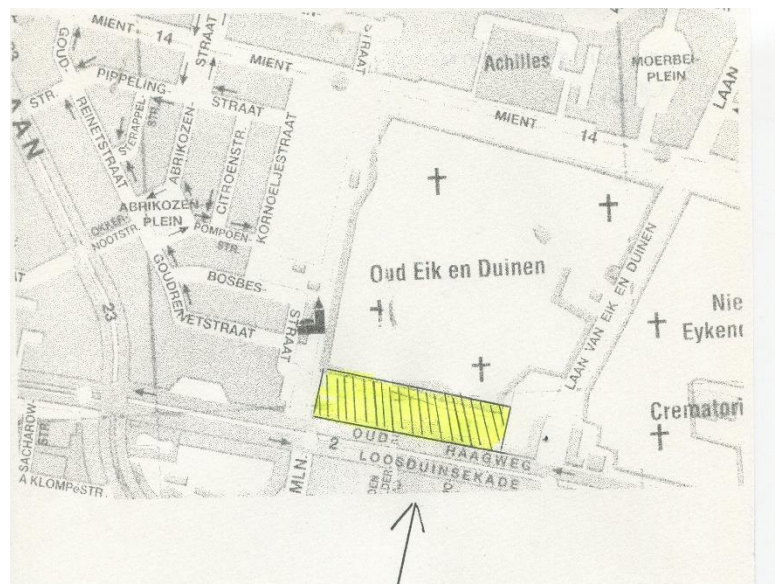
Op het kaartje (afb.) hebben we op redelijk correcte schaal de waarschijnlijke grenzen aangeven van het in de transactie bedoelde gebied.¹

Conclusie van dit verhaal:

Het graf waarin Joh. Th. Lemckert van 1857, zijn echtgenote, zijn kinderen en zijn schoondochter liggen begraven en waarnaast in de toekomst ook de volgende generatie ter ruste zal worden gelegd bevindt zich op of vlak naast het terrein dat vijf generaties terug reeds in het bezit van de familie was.

Henk Lemckert

Voorjaar 2020

¹ Nadien is het gebied nog talloze malen van eigenaar gewisseld en opgesplitst in kleinere kavels. Een lijst van eigenaren rond 1920 bevindt zich in ons dossier. In de negentiende eeuw was op deze plaats nog een boomkwekerij gevestigd 'De Nieuwe Enthof'.